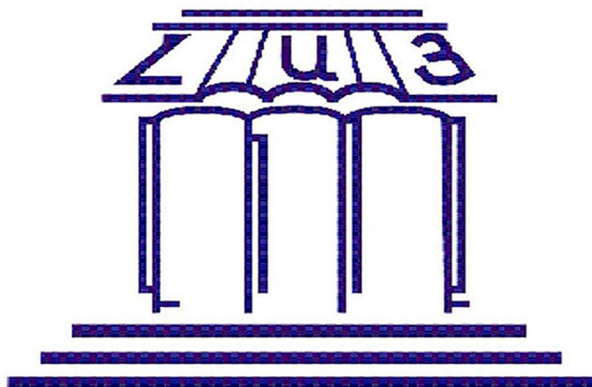

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Մույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՓՈՔՐԱՀԱՍԱԿՆԵՐԻ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԸ ՅԵՎ
ՄԵԾԱՀԱՍԱԿՆԵՐԻ ԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
Հ Ա Շ Վ Ա Ռ ՈՒ Մ Ը

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ
ՀՄԽԶ-Ի ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ՔԱՆԱԿԻ
ԱՌ 1-Ն ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1931 Թ.

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՍԽՀ-ի Ժողովուրդների վարչապետ 1981 թվի սեպտեմբեր ամսին կատարվեց ՀՍԽՀ-ի մշտական բնակչության լրիվ հաշվառումը «Փոքրահասակների մարդահամար և մեծահասակների գրագիտության հաշվառում» անվան տակ, վերը հաստատվել և Պետպլանի կողմից:

Հաշվառման տվյալներն հարմարեցված են առ 1-ը սեպտեմբերի 1931 թվի: Հրատարակում ենք նախնական հեռագրական ամփոփումները:

Հաշվառումը ղեկավարել և և այս ամփոփումը կազմել և Պետպլանի գիտական աշխատակից ԶԱՎՆՆ ԿՈՐԿՈՏՅԱՆԸ Լուստոգլոմատի անմիջական հսկողության ու ընդհանուր ղեկավարության ներքո:

Լուստոգլոմ ԴԻ. ՍԻՄՈՆՅԱՆ

1931 թ. հոկտեմբերի 18
Յերևան

ՀՍԽՀ Լուստոգլոմատի ղեկավարության 1931 թվի սեպտեմբերի 1-ին կատարված փոքրահասակների մարդահամարի և մեծահասակների գրագիտության հաշվառման նախնական հեռագրական արդյունքները:

ՀՍԽՀ մոտական բնակչությունն և ազգությունների
առ 1-ն սեպտեմբերի 1931 թ.

ԱՂՅՈՒՍԱԿ № 1.

№№	ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ	Բնակչու- թյան ընդ- հանուր թիվը	% առ 100	Այդ թվում 0—17 տարեկ. փոքրահա- սակներ
1.	Հ ա յ	893,382	85.2	416,675
2.	Թուրք տեղական, թուրք սամանյան, պարսիկ, կա- րափափախ և թաթ . .	104,068	9.9	47,452
3.	Ռուս, ուկրաինացի, բելո- ռուս և մորովա . . .	25,830	2.5	8,624
4.	Քուրդ և յեզդի	18,000	1.7	
5.	Ա ի լ զ	7,013	0.7	11,578
ՀՍԽՀ-ում		1,048,293	100.0	484,389

ՀՍԽՀ-ի մեծական բնակչության տարիքային կազմն ըստ սեռի.

ԱՂՅՈՒՄԱԿ № 2.

№	ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԱՎՈՐՈՒՄ	Բնակչությունն ըստ սեռի			1000 անձին գալիս է տղ- յակ տարի- քային միա- վորումից
		Արական	Իգական	Գումար	
1.	0—3 տարեկան	80,408	75,640	156,048	14,89
2.	4—7 »	74,623	69,939	144,562	13,79
3.	8 »	16,660	15,697	32,357	3,09
4.	9 »	12,106	10,921	23,027	2,19
5.	10 »	11,895	10,637	22,532	2,15
6.	11 »	10,888	9,351	20,239	1,93
7.	Գումար 8—11 »	51,549	46,606	98,155	9,36
8.	12—17 »	48,772	36,852	85,624	8,17
9.	Ընդամենը 0—17 տ. փոքրահասակներ	255,352	229,037	484,389	46,21
10.	18 և ավելի բարձր տարիքի մեծահա- սակներ . . .	286,554	277,350	563,904	53,79
	ԳՈՒՄԱՐ	541,906	506,387	1,048,293	100,0
	Այդ թվում				
	Քաղաքներում և քա- ղաքատիպ վայրեր.	122,332	106,191	228,523	21,80
	Գյուղակ. վայրերում	419,574	400,196	819,770	78,20

ՀՍԽՀ-ի մեծական բնակչությունն ըստ տարիքային, սեռի և
բնակչության կազմակերպի առ 1-ն սեպտեմբերի 1931 թ.

ԱՂՅՈՒՄԱԿ № 3

№	ՇՐՋԱՆՆԵՐ ՅԵՎ ՄԵԾ ԲԱՂԱՎՈՐՈՒՄ	Բնակչությունն ըստ սեռի			Այդ թվում քաղաքային վայրերում
		Արական	Իգական	Գումար	
1	Յերեվան ք.	50,810	44,638	95,448	95,448
2	Լենինական շրջ. Այդ թվում	55,374	49,938	105,312	60,025
3	Լենինական ք.	32,971	27,054	60,025	60,025
4	Ալյանիկերդի	22,568	20,325	42,893	6,552
5	Արտաշատ	26,025	25,128	51,153	2,514
6	Արարատ	14,432	13,853	28,285	—
7	Աշտարակ	16,451	15,887	32,338	4,776
8	Ապարան	23,458	22,814	46,272	—
9	Արթուրի	24,101	24,185	48,286	4,472
10	Բասարդուշար	17,453	15,662	33,115	—
11	Գորիս	13,710	12,937	26,647	4,412
12	Դարապետադ	19,802	17,733	37,535	1,804
13	Դիլիջան	16,975	15,755	32,730	5,152
14	Թալին	12,869	12,582	25,451	—
15	Իջևան	12,799	11,575	24,374	2,594
16	Կոտայք	16,065	15,152	31,217	—
17	Համարու	20,986	21,070	42,056	2,893
18	Հաբարդուշար	28,903	26,458	55,361	11,779
19	Հափան	13,521	12,895	26,416	2,104
20	Հարզուդուխ	13,723	12,717	26,440	902
21	Մարտունի	20,323	19,262	39,585	—
22	Մեղրի	5,028	4,587	9,615	1,111
23	Նոր-Բայազետ	17,059	16,289	33,348	8,646
24	Շամշադին	12,103	11,251	23,354	—
25	Սիսիան	13,356	12,887	26,243	—
26	Ստեփանավան	22,755	21,973	44,728	4,540
27	Վաղարշապատ	20,057	18,952	39,009	8,799
28	Վեդի	11,200	9,882	21,082	—
	Ընդհ. ՀՍԽՀ-ում	541,906	506,387	1,048,293	228,568

ՀՍԽՀ-ի մշական բնակչության գրագիտությունն ըստ
երջանների. առ 12-ն սեպտեմբերի 1931

ԱՂՅՈՒՍԱԿ № 4

№ №	ՇՐՋԱՆՆԵՐ ՅԵՎ ՄԵԾ ԲԱՂԱԲՆԵՐ	8 և ավելի բարձր տարի- քի բնակչու- թյուն	Դրանցից գրագետ և կիսագրագետ	1000 անձից գրագետ էլին	12—45 տա- րեկան ան- գրագետները թիվը
1	Յերեվան ք.	74,388	60,302	81,06	7,965
2	Լենինական ք.	77,606	53,387	68,79	14,147
3	Լենինական ք. Այդ թվում	46,527	37,510	80,62	4,682
4	Ալազանի գյուղ	30,598	15,329	50,10	10,289
5	Ա. խ. ա. ա.	36,499	17,034	46,66	14,234
6	Ա. դ. բ. ա. ա.	19,395	8,048	41,50	8,245
7	Աշտարակ	22,564	11,688	51,80	6,893
8	Ա. պ. ա. բ. ա. ն.	31,960	12,488	39,07	13,350
9	Ա. բ. թ. ի. կ.	33,613	17,340	51,58	10,080
10	Բասարդեշար	23,103	8,175	35,38	10,355
11	Գ. ո. բ. ի. ս.	19,278	10,249	53,16	5,555
12	Դարալագյազ	25,196	10,625	42,17	10,535
13	Դ. ի. լ. ի. ջ. ա. ն.	23,155	12,464	53,83	6,770
14	Թ. ա. լ. ի. ն.	16,723	6,647	39,75	6,651
15	Ի. ջ. կ. ա. ն.	17,200	9,122	53,03	5,729
16	Կ. ո. տ. ա. յ. ք.	22,112	11,201	50,66	5,784
17	Ղամաղուռ	28,331	13,742	48,51	10,879
18	Ղարաբեյլիսա	39,851	22,333	56,04	11,750
19	Ղ. ա. փ. ա. ն.	18,753	9,989	53,26	5,685
20	Ղազարգյուղի	18,260	8,760	47,97	7,245
21	Մարտունի	28,143	8,710	30,95	13,875
22	Մ. ե. ղ. բ. ի.	7,107	4,689	65,97	1,337
23	Նոր-Բայազետ	24,382	13,517	55,44	7,339
24	Շամշադին	16,230	9,041	55,71	4,548
25	Ս. ի. ս. ի. ա. ն.	18,727	11,168	59,63	4,445
26	Ստեփանավան	32,096	17,468	54,42	9,601
27	Վաղարշապատ	28,162	13,804	49,02	9,874
28	Վ. ե. ղ. ի.	14,251	4,599	32,27	7,449
Ընդհ. ՀՍԽՀ-ում		747,683	401,919	53,76	230,609

Պարտույթի ընթացքի Հայաստանում 1931 թվից

ԱՂՅՈՒՍԱԿ № 5

№ №	ՇՐՋԱՆՆԵՐ ՅԵՎ ՄԵԾ ԲԱՂԱԲՆԵՐ	8—11 տա- րեկան փոք- րահասակներ	1930/31 ուս. տարում Հաստատված ընդգրկել եր պարտույթի դպրոց- հիմնարկներում
1	Յերեվան քաղ.	6,900	6,024
2	Լենինական ք.	3,983	4,276
3	Ալազանի գյուղ	4,517	5,075
4	Ա. խ. ա. ա.	5,881	5,838
5	Ա. դ. բ. ա. ա.	2,432	3,057
6	Աշտարակ	3,425	3,496
7	Ա. պ. ա. բ. ա. ն.	4,579	4,947
8	Ա. բ. թ. ի. կ.	4,938	5,878
9	Բասարդեշար	3,089	4,665
10	Գ. ո. բ. ի. ս.	2,550	3,537
11	Դարալագյազ	3,226	3,314
12	Դ. ի. լ. ի. ջ. ա. ն.	3,341	3,590
13	Թ. ա. լ. ի. ն.	2,731	2,497
14	Ի. ջ. կ. ա. ն.	2,070	2,488
15	Լենինական (առանց քաղ.)	4,417	5,221
16	Կ. ո. տ. ա. յ. ք.	3,266	3,818
17	Ղամաղուռ	2,940	3,419
18	Ղարաբեյլիսա	5,489	6,150
19	Ղ. ա. փ. ա. ն.	2,379	3,208
20	Ղազարգյուղի	2,209	2,622
21	Մարտունի	4,528	5,485
22	Մ. ե. ղ. բ. ի.	941	1,038
23	Նոր-Բայազետ	3,688	5,419
24	Շամշադին	2,401	2,987
25	Ս. ի. ս. ի. ա. ն.	2,879	3,652
26	Ստեփանավան	4,993	5,907
27	Վաղարշապատ	3,046	3,398
28	Վ. ե. ղ. ի.	1,317	1,587
Ընդհ. ՀՍԽՀ-ում		98,155	112,593

ԾԱՆՈԹ. 8—11 տարեկան ընդգրկված 21,350 հասակ ունեցող ընդգրկված են
35,788 գերահասակներ:

ՇՈՒՏՈՎ ԼՈՒՅՍ ԿՏԵՄԵՆՆ՝

1. ՀՍԽՀ-ի բնակավայրերի ցուցակ առ 1-ն սեպտ. 1931 թ. — (փոքրահասակների մարդահամարի և մեծահասակների գրազրույթյան հաշվառման հիման վրա):

2. ՀՍԽՀ-ի մշտական բնակչություն ըստ շրջանների, սեռի, գրազրույթյան, ազգության, տարիքային և սոցիալական խմբավորման, առ 1 սեպտ. 1931 թ. (նյութեր փոքրահասակների մարդահամարի և մեծահասակների գրազրույթյան հաշվառման):

ԳԻՆՆ 10 ԳՐԴ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0999898

Հրատարակ. № 1869

№ 6974

Պատվեր № 5498

Տիրաժ 3000

Պետհրատի տպարան, Յերևան